

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, 01104 Vilnius,
Tel. (8 5) 203 4407, faks. (8 5) 203 4692, el. p. info@enmin.lt, <http://enmin.lrv.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2020-10- Nr. (1.20-05E)3-

NUTARIMO PROJEKTO TEIKIMAS

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (toliau – Energetikos ministerija) parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. sausio 13 d. nutarimo Nr. 12 „Dėl Vartotojų aprūpinimo energija ir (ar) energijos ištekliais esant ekstremaliai energetikos padėčiai tvarkos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių įstatymo 4 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. birželio 5 d. nutarimu Nr. 553 „Dėl Lietuvos Respublikos narystės Tarptautinėje energetikos agentūroje tikslingumo“, priėmė sprendimą, kad Lietuvos Respublikai tikslinga siekti narystės Tarptautinėje energetikos agentūroje ir prisijungti prie 1974 m. lapkričio 18 d. Paryžiuje priimto Susitarimo dėl tarptautinės energetikos programos.

Lietuvai jungiantis prie Susitarimo dėl tarptautinės energetikos programos, nacionaliniuose teisės aktuose turi būti numatytos priemonės ir veiksmai, užtikrinantys Tarptautinės energetikos agentūros sprendimų, reaguojant į pasaulinius naftos teikimo sutrikimus, įgyvendinimą. Galiojančiuose šalies teisės aktuose nėra numatyta galimybės Lietuvai panaudoti naftos produktų ir naftos valstybės atsargų (toliau – atsargos) dalyvaujant tarptautiniuose kolektyviniuose veiksmuose, todėl Lietuvos Respublikos Seimas 2020 m. birželio 25 d. priėmė Lietuvos Respublikos naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo Nr. IX-986 1, 2, 15, 17, 18, 20, 21 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymą (toliau – Įstatymas), kurio nuostatos suteikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei ar jos įgaliotai institucijai teisę panaudoti atsargas, dalyvaujant kolektyviniuose Tarptautinės energetikos agentūros veiksmuose dėl naftos tiekimo sutrikimo pasaulyje padarinių švelninimo. Įstatymui įgyvendinti atitinkamai reikia pakeisti Vartotojų aprūpinimo energija ir (ar) energijos ištekliais esant ekstremaliai energetikos padėčiai tvarką, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. sausio 13 d. nutarimu Nr. 12 „Dėl Vartotojų aprūpinimo energija ir (ar) energijos ištekliais esant ekstremaliai energetikos padėčiai tvarkos patvirtinimo“ (toliau – Tvarka).

Teisės aktuose, reglamentuojančiuose atsargų kaupimo, tvarkymo, naudojimo, priežiūros ir sudarymo principus, nustatyta, kad VšĮ Lietuvos energetikos agentūra ir įpareigosios įmonės kaupia atsargas, kurių kasmet Lietuva turi laikyti ne mažiau kaip 90 dienų vidutinio dienos grynojo importo poreikį atitinkantį kiekį. VšĮ Lietuvos energetikos agentūra valstybės lėšomis kaupia ir tvarko ne mažiau kaip 30 dienų pagal vidutinį dienos vidaus suvartojimą skaičiuojamų specialiųjų atsargų. Kitą šalies atsargų dalį kaupia įpareigosios įmonės: naftos perdirbimo, naftos produktus ir naftą importuojančios ir juos įvežančios įmonės, kurių importuotų, įvežtų ar perdirbtų naftos produktų ir naftos kiekis per metus viršija 100 tonų. Lietuvos Respublikos Vyriausybė formuoja ir

įgyvendina atsargų kaupimo valstybės politiką, o Energetikos ministerija organizuoja, koordinuoja ir prižiūri atsargų kaupimo įgyvendinimą.

Rengiant Nutarimo projektą, darbo tvarka buvo konsultuojamasi su Tarptautinės energetikos agentūros atstovais ir atsižvelgta į pateiktus pasiūlymus, siekiant, kad teisės aktas atitiktų Tarptautinės energetikos agentūros reikalavimus.

Esminis Nutarimo projekto pasiūlymas – papildyti Tvarą nuostatomis dėl atsargų panaudojimo, vykdant Tarptautinės energetikos agentūros valdybos priimtą tarptautinį sprendimą panaudoti naftos produktų ir naftos atsargas. Jei, vykdant tarptautinį sprendimą, Lietuvoje nėra būtinybės skelbti ekstremalios energetikos padėties, t. y. šalies naftos rinkai nėra daroma įtaka dėl naftos tiekimo sutrikimų pasaulyje ir naftos produktų tiekimas į šalį nėra sumažėjęs, o reikia tik atsiliepti į kvietimą dalyvauti kolektyviniuose Tarptautinės energetikos agentūros veiksmuose, sprendimą dėl atsargų panaudojimo siūloma priimti Energetikos ministerijai. Jei šalyje yra skelbiama ekstremali energetikos padėtis, sprendimą dėl atsargų panaudojimo dalyvaujant ar nedalyvaujant kolektyviniuose Tarptautinės energetikos agentūros veiksmuose priima Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Nutarimo projekte taip pat nustatyta, kad sprendimą dėl specialiųjų atsargų panaudojimo visais atvejais priima Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Vykdant Tarptautinės energetikos agentūros prašymą, susijusį su tarptautiniu sprendimu ar Tarptautinės energetikos agentūros vykdomomis ekstremalių situacijų pratybomis, įpareigotosioms įmonėms numatyta prievolė teikti Energetikos ministerijai ir Lietuvos statistikos departamentui prašomą informaciją apie atsargas, jų tiekimą ir vartojimą, taip pat kitą aktualią informaciją, susijusią su naftos produktų ir naftos tiekimo atnaujinimu. Šioms nuostatomis įtvirtinti siūloma papildyti Tvarą IV skyriumi „Atsargų panaudojimas“.

Tvarkos 7.1 papunktyje numatyta, kad Energetikos ministerija vertina išteklių ir energijos tiekimo energetikos įmonėms ir vartotojams būklę šalies mastu. Šiai funkcijai užtikrinti siūloma Tvaroje numatyti papildomų įpareigojimų energetikos įmonėms dėl informacijos teikimo (Nutarimo projekto 1.7 ir 1.15 papunkčiai). Nutarimo projekto 1.7 papunktyje siūloma papildyti Tvarą nuostatomis dėl informavimo sutrikus naftos produktų ar naftos teikimui dėl išorinių veiksnių, t. y. naftos produktų ir naftos įmonės turi informuoti Energetikos ministeriją, kai naftos produktų ar naftos tiekimas sumažėja tiek, kad naftos įmonės negali sutrikimo valdyti, nėra priemonių ankstesniam naftos produktų ar naftos kiekio tiekimui atkurti ir šis sutrikimas gali paveikti vartotojų aprūpinimą energijos ištekliais. Nutarimo projekto 1.15 papunktyje numatoma informavimo tvarka paskelbus ekstremalią energetikos padėtį – energetikos įmonės turi pranešti Energetikos ministerijai turimų gamybinių, rezervinių, taip pat, vykdant Naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatyme nustatytus įpareigojimus, atsargų kiekius ir jų laikymo vietas. Be to, numatyta prievolė ekstremalios energetikos padėties laikotarpiu reguliariai informuoti Energetikos ministeriją apie turimas naftos produktų ir naftos atsargas, jų tiekimą ir sunaudojimą.

Tvarka papildyta nuostatomis apie informacijos teikimą, panaudojus atsargas, Europos Komisijai ir Tarptautinei energetikos agentūrai.

Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pateiktas pastabas, Nutarimo projektas papildytas nuostatomis, susijusiomis su narystės Tarptautinėje energetikos agentūroje pradžia.

Taip pat atlikti kiti redakciniai pakeitimai.

Nutarimo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Nutarimo projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

Nutarimo projektu nėra iš esmės keičiamas teisinis reguliavimas, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas, vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 6 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, neatliekamas.

Nutarimo projektu nėra siūloma perkelti ar įgyvendinti Europos Sąjungos teisės aktų.

Nutarimo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Nutarimo projektas yra skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS). Nutarimo projektas buvo teiktas išvadoms gauti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai, Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai, Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai, Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Policijos departamentui, Lietuvos savivaldybių asociacijai, Lietuvos naftos produktų prekybos įmonių asociacijai, VšĮ Lietuvos energetikos agentūrai, AB „ORLEN Lietuva“, BALTPPOOL UAB. Į esmines dėl Nutarimo projekto pateiktas pastabas ir pasiūlymus buvo atsižvelgta, atitinkamai pakoreguojant Nutarimo projektą. Dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta, parengta derinimo pažyma.

Nutarimo projektą parengė Energetikos ministerijos Energetinio saugumo grupė (grupės vadovas Dainius Bražiūnas, tel. (8 5) 203 4471, el. p. dainius.braziunas@enmin.lt, vyr. specialistė Lina Švėgždaitė, tel. (8 5) 203 4471, papild. 4, el. p. lina.svegздаite@enmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 4 lapai.
2. Nutarimo projekto lyginamasis variantas, 4 lapai.
3. Derinimo pažyma, 2 lapai.

Energetikos ministras

Žygimantas Vaičiūnas